

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

ТЕХНІЧНІ ПАРАМЕТРИ МАТЕРІАЛІВ ЦІННИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ ЇХ ДОВГОВІЧНОСТІ

Київ 2023

Фактичний фізичний стан документів

- способи виготовлення,
- різні композиційні склади,
- умови формування,
- методи фіксації інформації,
- умови зберігання та використання.

Схема обстеження документів на непаперових носіях

- визначення типу матеріалу;
- фіксування розмірів документів;
- обстеження фактичного фізичного стану документів та індивідуальних засобів для зберігання;
- визначення вологості документів контактним способом;
- проведення візуального огляду на наявність мікологічного і ентомологічного ураження документів та засобів зберігання.

Нетрадиційні носії

Мінерального походження:
глиняні таблички

Рослинного походження:
дошки з дерева, луб, береста,
пальмове листя, папірус

Тваринного походження:
пергамент

Структура стовбура дерева

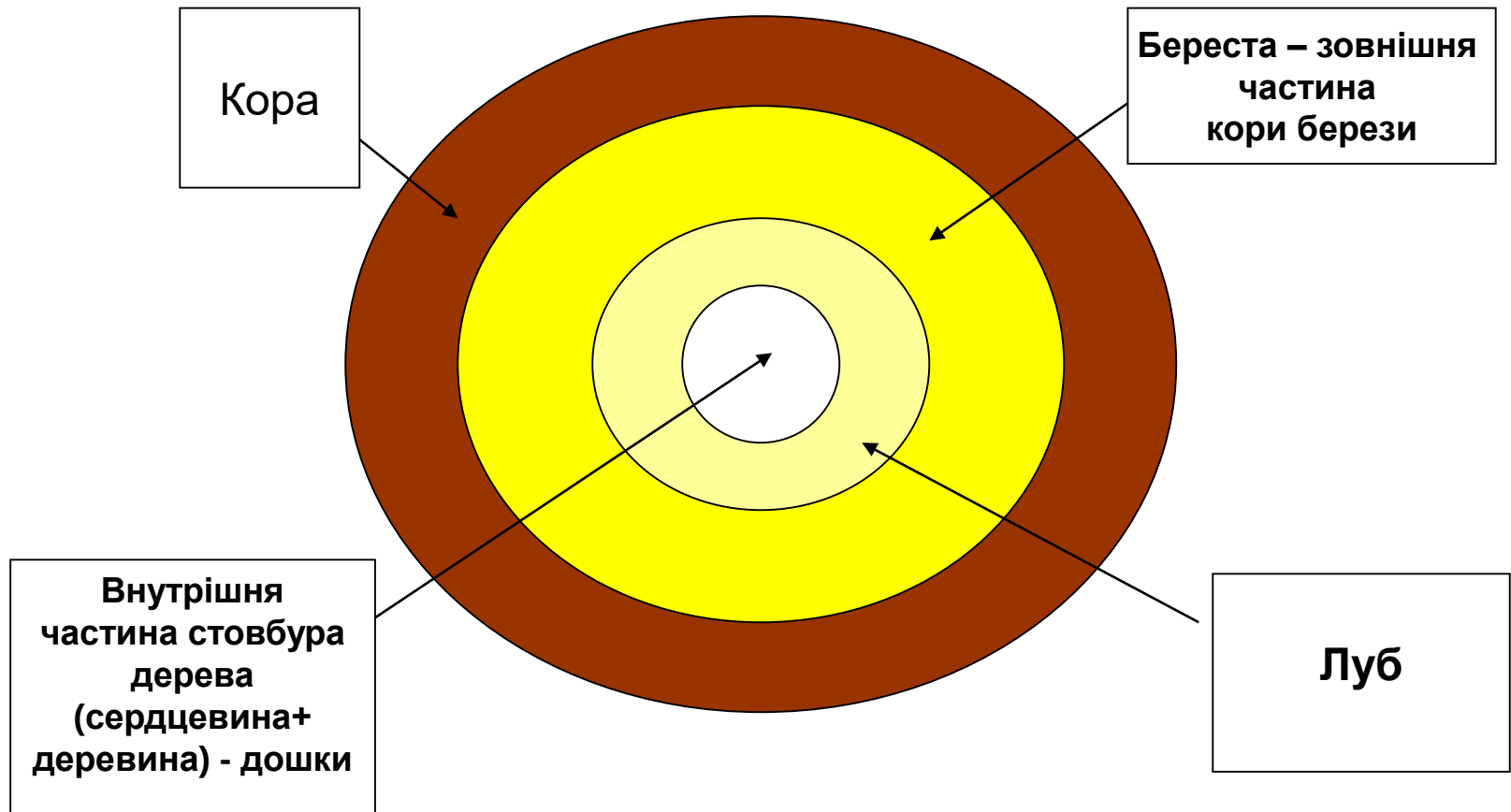
Внутрішня частина стовбура дерева - дошки

Луб

Береста – зовнішня частина кори берези

Кора

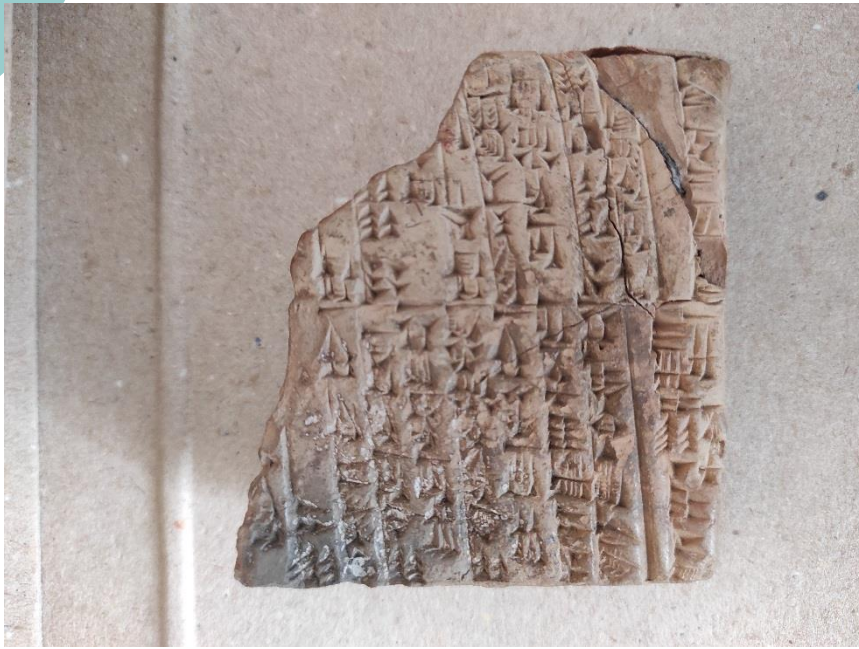
Схема умовної структури стовбура дерева

Глиняні таблички з клинописним письмом

(поч. III тис. до н.е.)

матеріал є найбільш довговічним, порівняно з іншими нетрадиційними матеріальними носіями

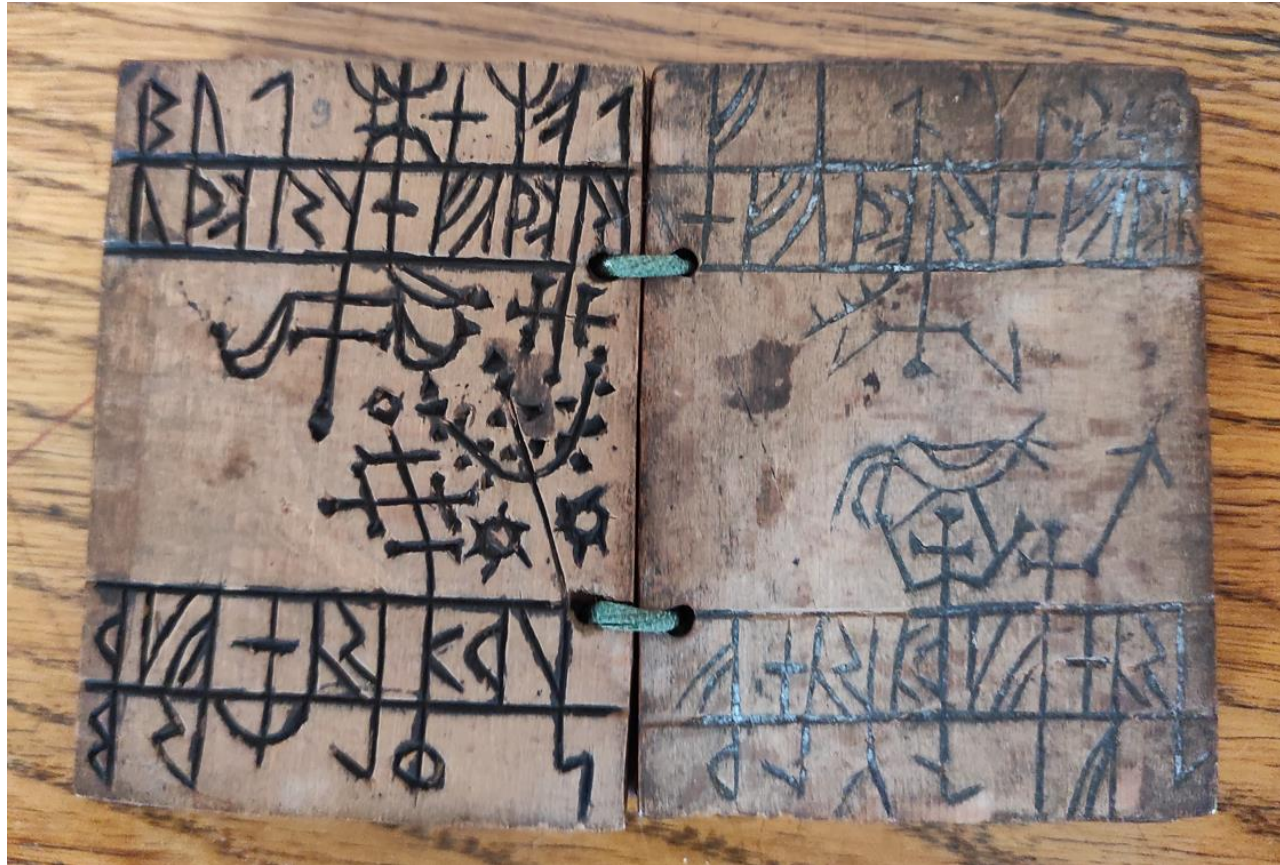

**Висушені дошки з окремих порід деревини
достатньо тривкий у часі й фізично міцний
матеріал (документ західно-європейського
походження, XVI ст.)**

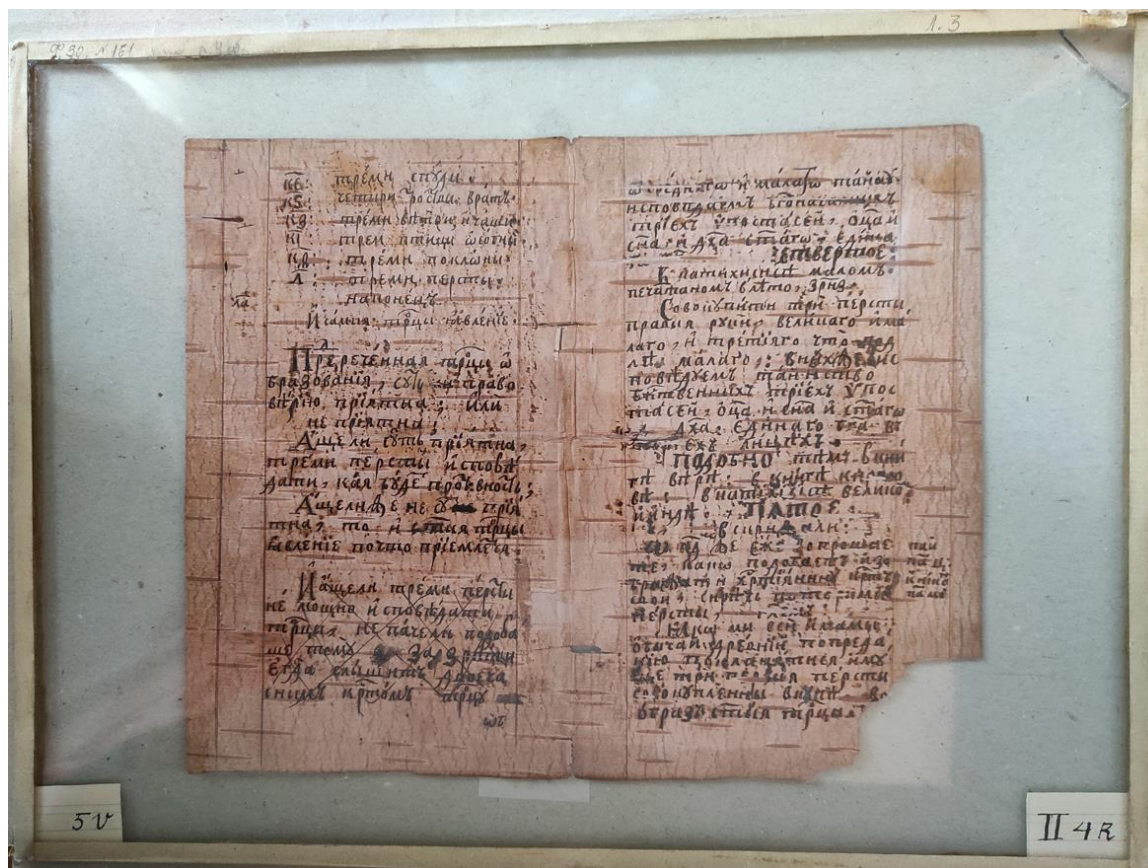
Зв'язані дерев'яні дощечки, що зберігаються у футлярі

(Скандинавський рунічний календар 1638 р.)

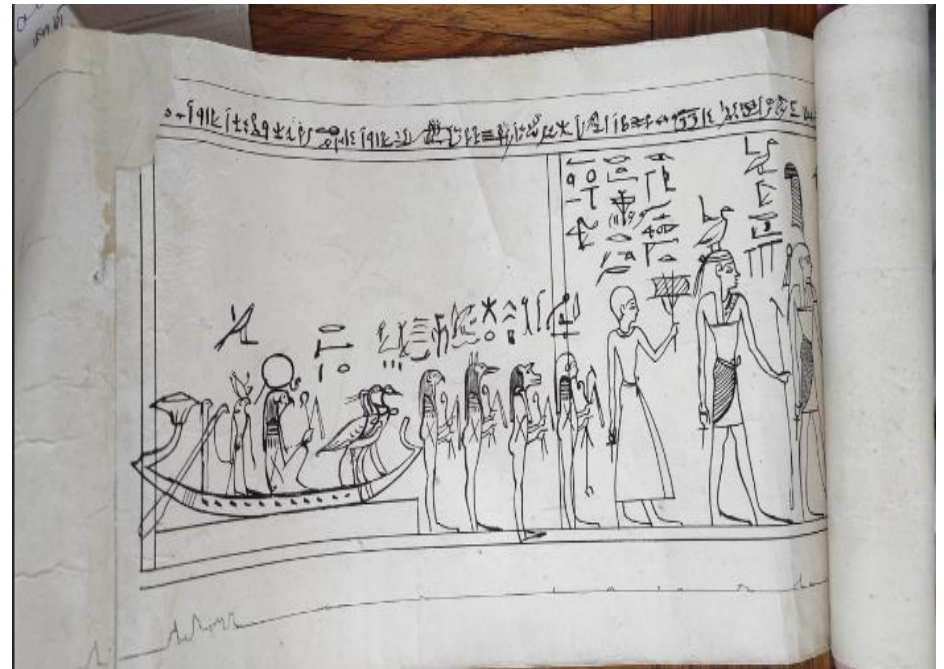
Береста (Уривок із старообрядницького твору про Трійцю. Друга пол. XVIII ст.)

зберігається під склом

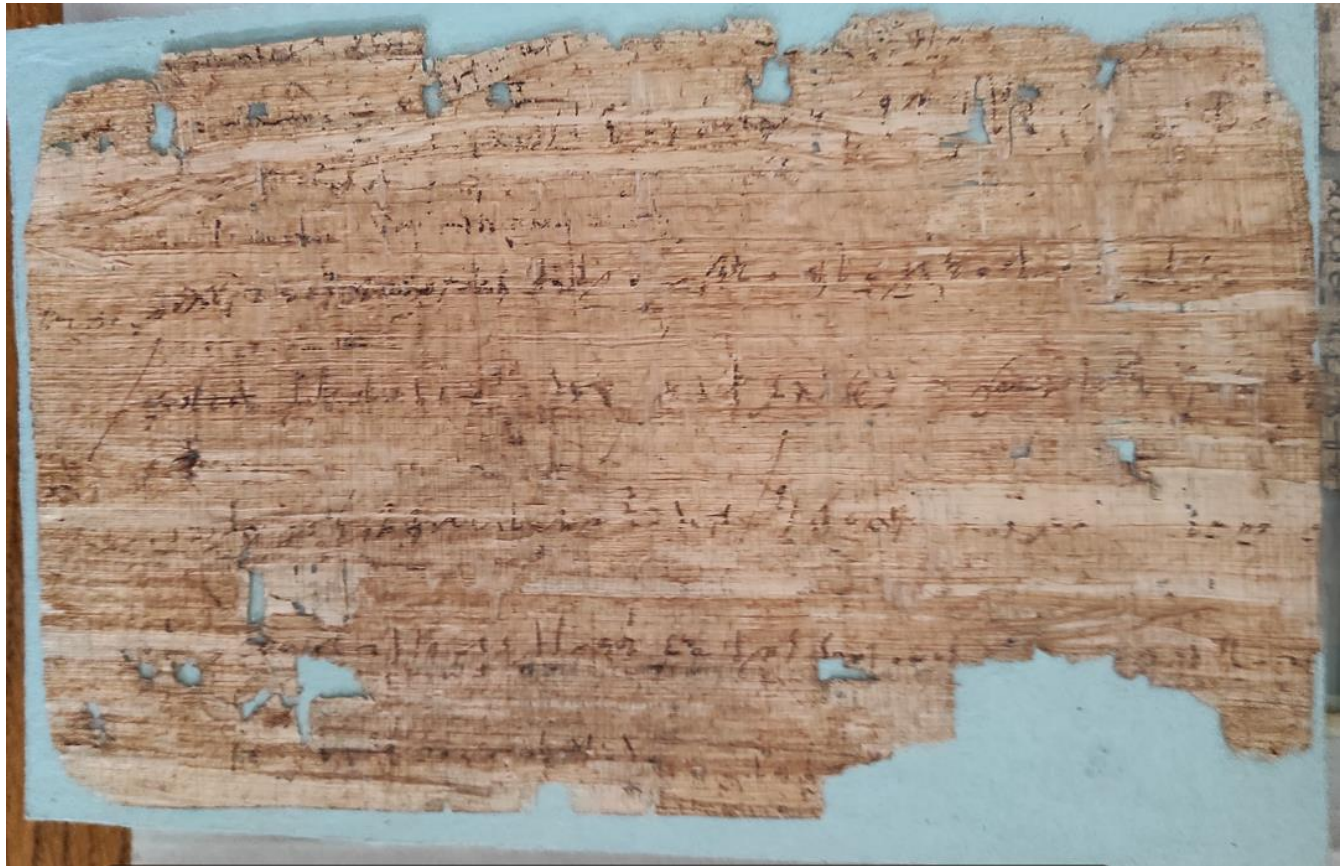
Папірус - сувій

(Єгипетські ієрогліфи)

Папірус (рукопис)

VIII–IX ст. фрагменти (зберігаються у склі для мінімізації негативного впливу кисню та вологи з повітря якби в частковому вакуумі)

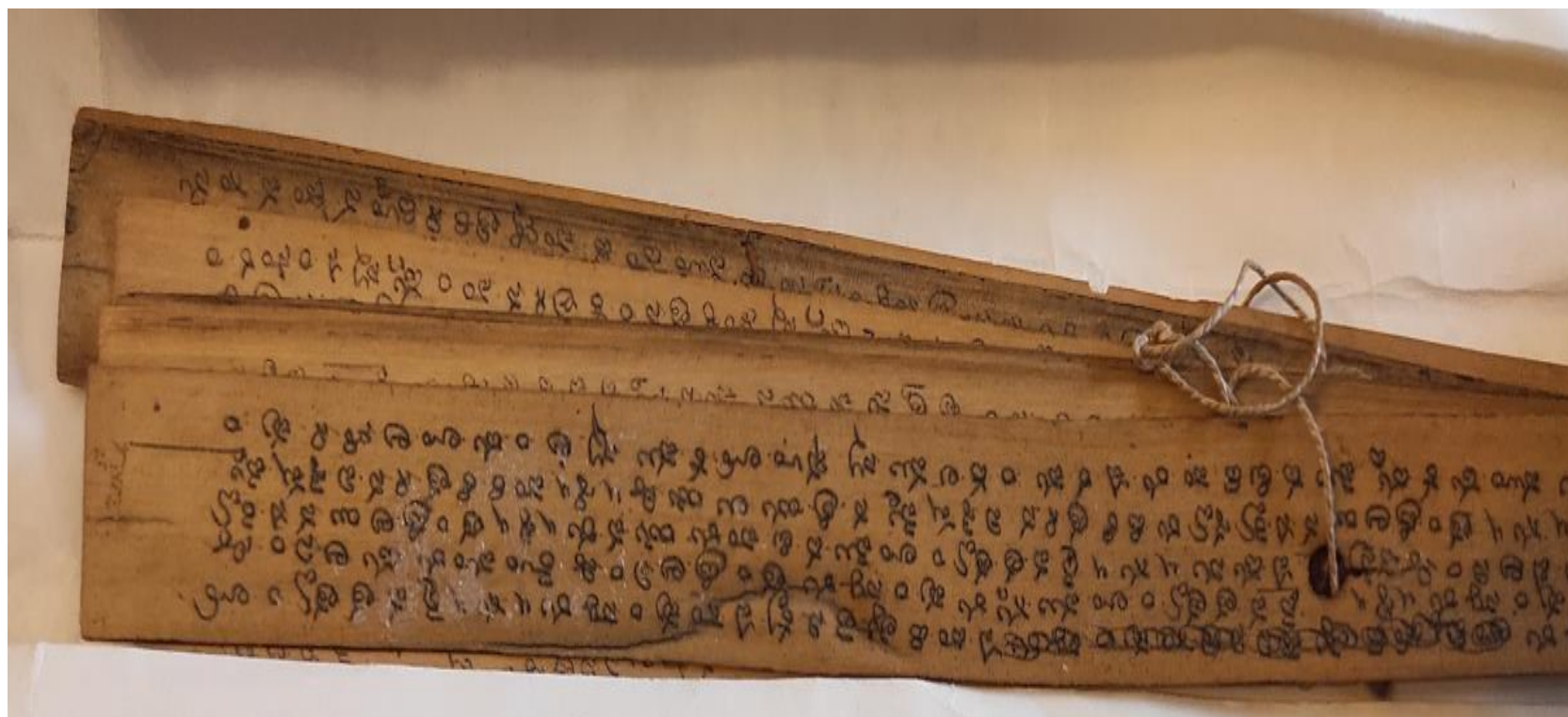
Пальмове листя в дерев'яній оправі (Малабарський рукопис. Індія.

Перша чверть ХУІІ ст.)

Рукопис на пальмовому листі

(«Пальмова гілка з печаткою»)

Диференційований підхід

з консервації стосовно кожного конкретного документа.

- Спільним є необхідність підтримання нормативних умов у сховищі та щотижневого **провітрювання упродовж 30-ти хвилин** документів, що зберігаються у закритих сейфах, шафах.

(044) 235-50-13

Відділ наукових технологій збереження фондів
Науковий співробітник Л.П. Затока

